

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Prioritatea P05. Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Apel de proiecte: PIDS/641/PIDS_P5/OP4/ESO4.11/PIDS_A22 - Sprijinirea copiilor și tinerilor în procesul de dezinstituționalizare - Regiunea mai dezvoltată București- Ilfov.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European Plus (FSE+) prin Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Titlul proiectului: „*PUNȚI SPRE VIITOR – Intervenții integrate în comunitate pentru copiii și tinerii în procesul de dezinstituționalizare*”

Cod Smis: 350937

Beneficiar unic: Fundația Convergențe Europene

ARTICOL DE PRESĂ

O regiune mai dezvoltată nu înseamnă că vulnerabilitatea dispare

În Regiunea București–Ilfov, combaterea sărăciei în rândul copiilor înseamnă și acces real la servicii, informație și sprijin, dincolo de indicatorii generali ai regiunii.

Regiunea București–Ilfov este încadrată, în apelul prin care este finanțat proiectul, ca regiune mai dezvoltată. Această clasificare descrie poziția economică a regiunii în raport cu politica de coeziune, dar nu poate fi transformată într-o concluzie despre situația fiecărui copil. O medie regională favorabilă poate coexista cu experiențe individuale de lipsă, instabilitate și acces inegal la servicii.

Tocmai de aceea, atunci când vorbim despre combaterea sărăciei în rândul copiilor, este important să separăm imaginea generală a unei regiuni de realitatea persoanelor aflate în situații vulnerabile. Pentru un copil sau un tânăr care se pregătește să părăsească sistemul de protecție specială, apropierea geografică de numeroase servicii nu înseamnă automat că acestea sunt cunoscute, accesibile și ușor de folosit.

O regiune mai dezvoltată nu elimină diferențele de start

Datele Eurostat pentru 2024 arată că 24,2% dintre copiii sub 18 ani din Uniunea Europeană se aflau în risc de sărăcie sau excluziune socială. În România, procentul era de 33,6%. Aceste date sunt naționale și nu trebuie folosite pentru a descrie automat situația Bucureștiului sau a județului Ilfov, dar arată amploarea unei probleme care traversează teritorii cu niveluri diferite de dezvoltare.

Sărăcia în copilărie este multidimensională. Venitul contează, dar nu este singurul element. Accesul la educație, sănătate, locuire adecvată, alimentație, tehnologie, activități sociale și relații stabile de sprijin poate influența direct capacitatea unui copil de a participa și de a-și dezvolta autonomia. Într-un mediu urban complex, diferențele pot fi mai puțin vizibile, fără să fie mai puțin importante.

Accesul formal și accesul real nu sunt același lucru

În regiunea București–Ilfov există o rețea densă de instituții, servicii, organizații și oportunități. Pentru o persoană vulnerabilă, însă, densitatea ofertei poate însemna și dificultatea de a identifica traseul potrivit. Informația dispersată, procedurile neclare, schimbarea frecventă a persoanelor de contact sau lipsa unui adult de referință pot transforma un sistem bogat în opțiuni într-un parcurs greu de navigat.

Combaterea sărăciei presupune, în acest context, și reducerea distanței dintre existența unui serviciu și capacitatea reală de a-l folosi. Oportunitatea devine relevantă numai când persoana știe că există, înțelege ce presupune, poate ajunge la ea și are sprijinul necesar pentru a o continua.

Tranziția din sistemul de protecție poate concentra mai multe riscuri

Analiza de nevoi realizată pentru proiectul „PUNȚI SPRE VIITOR – Intervenții integrate în comunitate pentru copiii și tinerii în procesul de dezinstituționalizare”, cod SMIS 350937, evidențiază caracterul complex al tranziției către viața independentă. Nevoile sociale, educaționale, profesionale și emoționale nu apar separat, iar momentul ieșirii din sistem poate aduce simultan decizii privind locuirea, veniturile, educația, relația cu instituțiile și construirea unei rețele proprii de sprijin.

Grupul țintă al proiectului este format din 72 de persoane. Sunt vizați 16 copii din sistemul de protecție specială, cu vârsta cuprinsă între minimum 16 ani împliniți și maximum 17 ani împliniți la intrarea în operațiune, și 56 de tineri aflați în sistemul de protecție specială sau care l-au părăsit de cel mult 3 ani, cu vârsta minimă de 18 ani împliniți și vârsta maximă de 29 de ani împliniți la momentul intrării în operațiune, în condițiile stabilite prin documentele proiectului.

Pentru aceste categorii, prevenirea sărăciei nu poate fi redusă la reacția după apariția unei crize. Ea presupune pregătirea tranziției și accesul din timp la informații și resurse. Cu cât sprijinul începe mai devreme și este mai coerent, cu atât scade riscul ca o dificultate temporară să se transforme într-o ruptură de parcurs.

Informarea este parte din infrastructura socială

Campania de informare și conștientizare a proiectului are rolul de a explica publicului de ce incluziunea și combaterea sărăciei nu țin doar de transferuri financiare. Ele țin și de accesul la servicii, de modul în care instituțiile comunică, de capacitatea profesioniștilor de a orienta și de felul în care comunitatea privește copiii și tinerii proveniți din sistemul de protecție.

Într-un spațiu urban și metropolitan, informația trebuie să fie ușor de găsit, coerentă și repetată prin mai multe canale. În caz contrar, complexitatea poate deveni ea însăși o barieră. Informarea corectă nu rezolvă toate problemele, dar poate preveni pierderea unor oportunități și poate apropia persoana de serviciul de care are nevoie.

Fără milă publică, fără etichete

Un articol despre sărăcie poate greși chiar atunci când intenția este bună, dacă reduce copilul la lipsurile lui. Comunicarea instituțională trebuie să păstreze o distanță clară față de victimizare. Copiii și tinerii aflați în proces de dezinstituționalizare nu sunt o categorie omogenă și nu au un destin prestabilit. Ei au experiențe, competențe, aspirații și resurse personale diferite.

Garanția europeană pentru copii recomandă acces efectiv la servicii esențiale și menționează explicit copiii aflați în îngrijire alternativă între categoriile pentru care trebuie avute în vedere dezavantajele specifice. Această abordare este importantă tocmai pentru că mută accentul de la etichetă la obstacol și de la compasiție la drepturi.

Într-o regiune mai dezvoltată, combaterea sărăciei nu devine mai puțin relevantă. Devine, poate, mai ușor de ignorat atunci când indicatorii generali arată bine. De aceea, mesajul public trebuie să rămână precis: dezvoltarea regională este importantă, dar incluziunea se verifică la nivelul accesului real al fiecărei persoane la educație, servicii, locuire, relații de sprijin și posibilitatea de a participa la viața comunității.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European Plus (FSE+) prin Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României. Pentru informații detaliate despre celelalte programe cofinanțate de Uniunea Europeană, vă invităm să vizitați www.mfe.gov.ro.